

III. 6. 1943. u.
III. 4245 u.1

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915 ÉVI SZEPTEMBER HÓ 8-ÁN MISKOLCON
TARTOTT ŐSZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

GAÁL FERENC

EGYHÁZM. LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

MEZŐCSÁT,
SCHIVARCZ HERMAN KÖNYVNYOMDÁJABÓL.
1915.

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1915 ÉVI SZEPTEMBER HÓ 8-ÁN MISKOLCON
TARTOTT ŐSZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen vannak: Bodolay István esperes és báró Vay Elemér egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

id. Sólyom Gyula, Szalóczy Pál, Halászy József, Horváth Bertalan, Tóth Béla, Szabó András lelkészi-, Bónis Bertalan, Deák Gyula, Losonczy István, dr. Rácz György, dr. Nagy Ferenc világi tanácsbírák. Csorba György főgimn. igazgató, tanárképviselő; Baksa Lajos. Csíky Béla, Nagy Bertalan és Putnoky István tanító-képviselők. Gaál Ferenc tb. mint lelkészi fő-, Tóth István tb. mint lelkészi aljegyző és Puky László vil. aljegyző.

A gyülekezetek részéről:

Alsózsoltca: Román Ernő lelkész.

Ároktő: Kiss Albert lelkész, Petrák Lajos gondnok.

Átány:

Borsodgeszt: Túry Sándor lelkész.

Borsodharsány:

Böcs: Fekete Gyula lelkész, Gyükér István gondnok.

Bükkaranyos: Mauritz Árpád lelkész.

Bükkzsércz: Molnár Gyula lelkész.

Cserépfalu: Pósa Péter lelkész.

Diósgyőr: Komjáthy József lelkész.

Diósgyőr-vasgyár: Szarka Gyula lelkész.

Eger: Tóth István lelkész.

Egerlövő: Sólyom Barna lelkész.

Emőd:

Felsőábrány: Gergely Béla lelkész.

Gelej:

Hejőbába: Gyürék Pál s. lelkész.

Hejőcsaba: Sólyom Gyula lelkész.

Hejőpapi: Szabó Bertalan lelkész.

Hejőszalonta:

Heves: Kérészy István lelkész.

Igriczi: Gecse Albert lelkész.

Kisgyőr: Zarándi Bertalan lelkész.

Kistokaj: Várady Pál s. lelkész.

Ládháza: Eötvös Ferencz lelkész.

Maklár:

Mezőcsát: Bodolay István, Szalóczy Pál lelkészek.

Mezőkeresztes: Szabó András, Vajda Sándor lelkészek.

Mezőnagymihály: Szabó József lelkész.

Miskolcz: Tóth Béla, Farkas István lelkészek; dr. Rác György

főg. Porcs János presbyter.

Nemesbikk: Maklár Ernő lelkész.

Noszvaj: Bodnár Béla lelkész, Pintér József g.

Ónod:

Poroszló: Gaál Ferencz lelkész.

Sajókeresztur: Bogdány József lelkész.

Sály: Szakács Pál lelkész, Farkas Pál tanító.

Szirma: Apostol Bertalan lelkész.

Tiszadorogma: Halászy József lelkész.

Tiszakeszi: Deák Gyula főgondnok.

Tiszanána: Kérészy Barna lelkész.

Tiszaoszlár:

Tiszapalkonya:

Tiszaszederkény: Horváth Bertalan lelkész.

Tiszatarján: Ferenczy Dániel lelkész.

Tiszavalk: Takács Mihály lelkész.

Újlőrinczfalva: Pósa Béla lelkész.

Vatta: Gere Lajos lelkész.

Segédlelkészek, tanítók néhányan.

1. Bodolay István esperes, a gyűlés kezdete előtt tartalmas, szép imádságban kért áldást a gyűlésre, valamint a nehéz pró-

bákkal látogatott hazára, a haza megmentéseért esztendő óta lan-
kadatlan bátorsággal küzdő véreinkre.

Az imádság, mely mindnyájunk szive érzéseit, lel-
künk gondolatait foglalta ékes szavakba, jegyzőkönyvünk-
be vétetni határozottat, amint következik:

Mindenható Isten! tégedet kerestünk összegyülekezésünk ez
órájában s mielőtt a reánk váró hivatalos munkához kezdenénk,
feléd emelkedik lelkünk az imádság szárnyain s áldó és meg-
szentelő kegyelmedért esdeklünk.

Nagy vagy te és csodálatos cselekedeteidben s bármerre for-
ditjuk tekintetünket, mindenütt megtalálunk tégedet mint örök
bölcseőségű Istent, mint végetlen jóságú mennyei édes Atyát.
Látunk a világrendítő események folyásában, közelebbről pedig
hazánk, nemzetünk nagy küzdelmeiben.

Óh ha visszagondolunk az elmúlt időkre, hálával kell meg-
telni szívünknek, hogy a vésteljes napokban nem engedtéel elesni,
megtartottál és most áldva imádjuk szabadításodat. Meghallgattad
szorongatott népednek kiáltását s naponként hozzád bocsátott
buzgó fohászatát; örvény szélén állottunk s nem merültünk el;
már-már csüggedtünk s bátorítottál; újult erőt öntöttél fiaink kar-
jaiba, megacézoltad idegeiket; dicsfényvel vetted körül s a győ-
zelem babérrával koszorúztad a jog és igazság bajnokainak
homlokát; a Dávidokból Goliátot verő hősöket varázsoltál. A te
kegyelmed cselekedte mindezeket. Szent, szent a seregeknek Ura
Istene! Dicséret és magasztalás legyen érette nagy nevednek
örökkön örökké!

Te benned biztunk Uram eleitől fogva! Most is benned he-
lyezzük reményünket, kezeidbe tesszük le sorsunkat, mert hisszük,
mert tudjuk, hogy a ki te benned bizik, soha meg nem csalatkozik.

Te igazgasd minden lépéseinket, hogy meg ne tántorodjunk,
s ha sikerrel koronázod küzdelmeinket, el ne bizakodjunk s tége-
det, a kinek mindent köszönhetünk, soha ne feledjünk.

Áldd és szenteld meg azokat, kik útaidban járnak és a te
ösvényeidet kedvelik. A vérző sebeket kötözgesd be, a könnyeket
töröld le. Az özvegyeket, árvákat, kik oly sokat vesztek, fogadd

védő és oltalmazó szárnyaid alá, tanítsd meg őket felejteni és végzésseden megnyugodni.

Áldd és segítsd meg továbbra is küzdő fiainkat, hogy ne lankadjanak s mielőbb vivják ki az óhajtván várt békét s érvényt szerezzenek megtámadott jogainknak.

Áldd meg koronás királyunkat, add meg neki azt az örömet, hogy az ő és népeinek ellenségei megszegyenüljenek s megalázkodva előtte térdet, fejet hajtsanak. Koronája régi dicső fényben tündököljék s alattvalói a véres harcok után a csendes nyugalom ölen megelégedésnek és boldogságnak örvendjenek.

Áldd meg egyházunkat, ihlesd meg ennek vezetőit, lelkészeit, tanítóit, hogy a te szent fiad szellemében dicsőségedre szolgáló, a lelki műveltség és tiszta erkölcsiség magas fokára törekvő egyháztagokat és polgárokat nevelhessenek.

Áldj és szentelj meg közelebbről bennünket, kik egyházmegyénk anyagi és szellemi ügyeinek intézésére összesereglettünk, ruházz fel a bölcsességnek lelkével, hogy az elénkbe kitüzött célét megvalósíthassuk.

Hallgasd meg benned bizó, tégedet tisztelő s imádó gyermekeidet a Jézus által. Ámen.

2. Báró Vay Elemér e. m. gondnok szívélyes szavakkal üdvözli a közgyűlést alkotó tagokat, a megalakulást szabályszerűnek nyilvánítja,

a gyűlést megnyitja.

3. A gyűlésről való elmaradásukat igazolták: Andó Lajos tiszakeszii, Bársony György hejőszalontai, Kenyeresi Károly geleji, Csiszár Béla tiszaozlári, Diószegi Mihály átányi, Kovács Károly tiszpalkonyai lelkészek.

Az igazolást közgyűlés elfogadja, a bejelentést elmulasztók a törvényes birságban elmarasztaltatnak.

4. Olvastatott az egyházmegyei tanácsbirói állásokra beadott szavazatokat felbontó bizottságnak 1915 június hó 7-én felvett jegyzőkönyve, a mely szerint a lelkészi egyik tanácsbiróvá általa-

nos többséggel Gaál Ferencz poroszlói lelkészt, világi tanácsbírókká általános szótöbbséggel : Losonczy István, dr. Nagy Ferencz és dr. Rácz György választattak meg ; lelkészi második tanácsbírói állásra a legtöbb szavazatot nyert Tóth István és Sólyom Lajos lelkészek közt pótszavazás rendeltetett el, a mi megtörténvén, általános szótöbbséggel Tóth István lelkész lett tanácsbíróvá megválasztva.

Örvendetes tudomásúl szolgál. Megválasztottak az esküt leteszik Az új tanácsbírák nevében dr. Rácz György köszönetet mond az egyházmegye megnyilatkozott bizalmáért s elkötelező ígéretet tesz a nyert megbízatás hűségese betöltésére.

5. Olvastatott Mocsáry Lajos világi aljegyző úr levele, a melyben tisztségéről való lemondását az esperesnek bejelenti.

Egyházmegyei közgyűlés a lemondást tárgyzó levélről sajnálattal értesül, egyben egyhangulag kimondja, hogy Mocsáry Lajos úr lelkes munkálkodására szüksége van, ugyan azért kéri, az aljegyzői állást tartsa meg addig is, a míg az egyházmegyének módja lesz munkarejét szélesebb körben is igénybe venni.

6. Olvastatott Bodolay István esperes indítványa : „Tekintettel arra, hogy a világi jegyzők száma három s a paritás elvénél fogva méltányos a lelkész jegyzők számát ennyire emelni s hogy az összetorlódó ügydarabok miatt a jegyzői kar tulságosan igénybe ne legyen véve, s hogy a jövőnek is neveljünk : azon tiszteletteljes indítványt terjesztem elé, hogy a II-ik lelkészi aljegyzői állás szervezését elhatározni, ezen állás tiszteletdíjának megállapításával a számvevőszéket megbizni s az állás betöltésére a szavazást elrendelni méltóztassék.“

Egyh. megyei közgyűlés esperes indítványát indokainál fogva elfogadja. Az állást szervezi s a tiszteletdíj megállapítását számvevőszékre bizza s a szavazást ez állásra is elrendeli.

7. Egyházmegyénk világi főjegyzője, továbbá lelkészi fő és aljegyzője tanácsbírókká megválasztatván, szükségessé vált a világi

főjegyzői és a lelkészi fő és aljegyzői, valamint a jelen ülésen szervezett lelkészi II-od aljegyzői állásokra a szavazás elrendelése.

Egyházmegyei közgyűlés a világi főjegyzői, továbbá a lelkészi fő, al és II-od aljegyzői állásokra a szavazást 1915 év október 20-iki határnappal elrendeli, a szavazat bontó bizottságot pedig Bodolay István, Deák Gyula, Szalóczy Pál és Kis Albert személyében állapítja meg, felhatalmazza bizottságot az esetleges pótszavazás megajtására.

8. Az esperesi jelentés, mel szokás szerint kinyomatván, minden egyháznak elküldetett,

a közgyűlés által felolvasottnak nyilvánítatik s egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni határozott, a mint következik.

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Még mindig a háború jegyében vagyunk! Habár tavaszi közgyűlésünk ideje óta a helyzet lényegesen előnyünkre változott s a rettegést a győzelem reménye váltotta föl, — a háborúval járó izgalmak úgy a társadalmi téren, mint az egyházi életben még mindig éreztetik hatásukat.

Jelszó lévén „a haza mindenekelőtt“, gondolatunkat, majdnem teljes tevékenységünket nemzeti létünk megtartása, az imádott föld megvédése foglalja le. Ennek így is kell lennie! Azonban e mellett nem szabad megfeledkeznünk a reánk ruházott másnemű kötelezettségeinkről sem s fokozott erőt kell kifejtenünk, hogy egyházunk érdekei s az iskoláztatás ügye szembetűnő csorbulást ne szenvedjenek. Ha a munkáskezek megritkultak s ha fiaink odakint a harctéren a fegyvert forgatják, idebent a honmaradtaknak nem szabad a tespedés álmába merülni, hanem minden lehető el kell követni, hogy a különböző munkatéren zavar, visszaesés ne álljon be s a háború végeztével a romok felépítése túlságos erőfeszítésbe ne kerüljön.

Rendkívüli időket élvén, rendkívüli intézkedésekre van szükség! Azoknak a sajnálatos eseteknek, melyek egyházmegyénk kötelékében álló néhány egyházközségben történtek, nem szabad megisméltódnia. Ott, a hol tanítóhiány állott be, a lelkészeknek kell teljesíteni nemcsak a kötelező iskolai vallás-oktatást, hanem véleményem szerint kezükbe kell venniök az iskolák vezetését is, meggondolván, hogy ez által nemcsak egyházi, hanem nemzeti érdekét is szolgálják s hogy a gyülekezet vezetői a nép haladásáért, lelki boldogságáért felelősek Isten és emberek előtt!

Ezeknek előrebocsátása után áttérek jelentésem tulajdonképeni tárgyaira.

Egyházmegyénk őszi közgyűlésének helyéül a böcsi egyházközség tüzetett ki, azonban ennek presbyteriuma hivatkozva a hadbavonultak távollétére, az egyháztagok nagy részét terhelő aggodalomra, lelki fájdalomra, az általánosan uralkodó drágaságra és a vasúti közlekedésben előállott nehézségekre, az elnökség engedélyét kérte ki arra nézve, hogy nevezett egyházközség saját költségén a gyűlés tagjait Miskolczon láthassa el.

Elnökség méltányolva a felhozott indokokat, annak hangsúlyozásával, hogy intézkedése a vándorgyűlés elvét nem érinti, a kérelemnek helyt adott azon reményben, hogy ezen engedélyezés a közgyűlés jóváhagyásával fog találkozni.

Midőn ezen elnökségi intézkedés tudomásulvételét kérem, egyidejűleg indítványozom, hogy a szokásos közebed tartása mellőztessék s a gyűléstartási költségből 200 kor. a háborúban rokkanttá vált katonák gyámintézetének, 100 kor. a vöröskereszt egyletnek, 300 kor. az egyházmegyei segélyalpnak adassék s pénztárnokunk ezen összegeknek az illetékes helyekre való juttatásával bizassék meg.

Tavaszi közgyűlésünk által kiküldött szavazatszedő bizottság megbizatásának eleget tett s a lelkészi és világi tanácsbirói állásokra beküldött szavazatokat f. évi június hó 7-én felbontván, kitünt, hogy az egyik lelkészi tanácsbirói állásra Gaál Ferenc, a világi tanácsbirói állásokra Losonczy István, Dr. Nagy Ferenc és Dr. Rácz György nyertek általános szótöbbséget. A másik lelkészi tanácsbirói állásra legtöbb szavazatot nyert Tóth István és Sólom Lajos között új szavazás rendeltetvén el, a f. évi július 27-én felbontott szavazatok többsége Tóth Istvánra esett.

Nevezett tanácsbíró urakat megválasztatásukról értesítvén, szives készséggel ajánlották fel egyházmegyénknek szolgálataikat.

Az emődi, hejőszalontai, kistokaji, maklári lelkészek ellen iskolai vallásoktatás, a felsőábrányi lelkész ellen konfirmálás elmulasztása miatt közgyűlésileg hivatalból elrendelt fegyelmi eljárás lefolytatott s ez ügyekben az időszaki bíróság által f. évi augusztus 12-én hozott ítéleteket jegyzőkönyvbe való foglalás végett beterjesztem.

Tavaszi közgyűlésünk megbízása folytán a II-ik hadikölcsönből 5000 K névértékű 6°/_o-os kötvény készpénzen váltatott. Egyházmegyénk 15000 kor. névértékű 6°/_o-os hadikölcsön kötvénynek van birtokában.

A diósgyőr-vasgyári lelkész által vezetett egyházi anyakönyvek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése alapján megnyugtatóan jelezhetem, hogy az anyakönyvek rendbe hoztak.

Tavaszi közgyűlésünk 28-ik sz. határozata alapján elfogadott egyházközségi gondnoki számadásokra a megerősítést ráveztem. A kifogásolt számadásokra vonatkozólag jelentést az igriczii és sályi lelkészek adtak, kiknek felterjesztése gyűlésünkön fog tárgyaltni.

Szakács Pál sályi lelkész ígéretet tett, hogy hátralékos lelkészi nyugdíj-

intézeti járulékát, melyet egyházmegyénk pénztára helyette kifizetett, két részletben letörleszti. Gecse Albert igriczii lelkész 82 kor. 54 fillérrel maradt hátralékban.

A bükkzsérczi lelkész jelentése szerint a Csattos alapból elköltött összegből 200 kor. vissza fizettetett.

A vagyonleltári ivenk és a választók névjegyzéke általam megerősítettek.

Az iskolai körlátogatói tiszteletdíjak 360 kor. értékben Baksa Lajos tanítóegyleti elnök útján a hadbavonult tanítók segélyalapja javára átszolgáltattak. A tavaszi egyházmegyei gyűléstartási költség rendeltetési helyére juttatott.

Tekintettel arra, hogy az egyházközségek a II-ik hadikölcsön kötvény jegyzésre alapjaikat használták föl, kötelességemnek tartom erről közgyűlésünknek jelentést tenni a következőkben:

<i>Alsószolcza</i> egyházfenntartási alapból 200 K, harangalapból 200 K nyári gyermekmenhely alapból 102 K 20 f, magtári tőkéből 381 K 10 f, volt kötvényes tőkéből 135 K 20 f, összesen	1050 kor.
<i>Átány</i> Papszász József alapból	500 „
<i>Borsodgeszt</i> egyházfenntartási alapból	1200 „
<i>Böcs</i> konfirmatioi alapból 850 K, úrvacsorai alapból 1700 K, tűzbiztosítási díj alapból 300 K, orgona-fenntartási alapból 700 K, templomujtási alapból 2050 K, összesen	5600 „
<i>Bükkzsércz</i> a Csattos alapból	800 „
<i>Cserépfalu</i> egyházfenntartási alapból	500 „
<i>Diósgyőr-vasgyár</i> templomalapból	5000 „
<i>Gelej</i> Bódvay-Kovács alapítványból	600 „
<i>Igriczi</i> énekkar tőkéjéből	400 „
<i>Miskolcz</i> iskolai beiratási díjakból	600 „
<i>Ónod</i> magtár alapból és úrvacsorai alapból	1200 „
<i>Poroszló</i> egyházfenntartási Kálvin alapból 1200 K, az egyház pénztárából 1800 K, gyűjtés útján 800 K, =	3800 „
<i>Tiszanána</i> egyházfenntartási alap terhére	7000 „
<i>Tiszapalkonya</i> építkezési alapból	1000 „
<i>Tiszatarján</i> épületfenntartási alapból	1050 „
<i>Tiszavalk</i> Isten dicsősége alapból	200 „
Összesen	30800 kor.

névértékben fordítottat e célra.

E tárgyban kibocsátott felhívásomra jelentést nem adott Borsodharsány, Felsőábrány, Kistokaj, Maklár, Sajókeresztúr, Tizzaszederkény.

Mezőkeresztesi egyházközség 8 db czinkannát, Cserépfalusi egyházközség 1 drb. harangot, Böcs 1 drb. czinkannát és 1 drb. harangot ajánlott fel hadi célokra.

Tisztelettel kérem az alapítványokból, alapokból, tőkékől eszközölt hadikölcson kötvény jegyzéseket jóváhagyni s a hadi czélokra történt adományokkal együtt jegyzőkönyvbe vétetni.

Hadi szolgálatra behivattak s mint katonai kórházi lelkészek alkalmaztattak Gombos Imre kistokaji, Komjáthy József diósgyőri rendes, Fekete István  s Fekete Lajos segédlelkészek. Szarka Gyula diósgyőr-vasgyári lelkész felmentetett s május 25- n állását elfoglalta. A tanitók közül újabban hadi szolgálatra László István kisgyőri tanitó hivatott be. Tokaji Nagy Kálmán me znagymih lyi, Bakó István borsodhars nyi, Hajdu Zoltán tiszakeszii tanitók felmentvényt nyertek.

Diósgyőrben a felügyelő lelkész tisztséggel Farkas István miskolczi lelkész bizatott meg.

A fels abrányi tanit n t tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 23 számu határozata folytán a kántori hivatal ellat s r l való gondoskodásra f lhitvam. Lelkész jelentette, hogy a templomi kántori teendőket  , a temet sieket pedig a tibolddar czi tanitó teljesiti s ígéretet tett, hogy kántor be llit s r l gondoskodik. Azonban ez megnyugt t sul nem szolgálhat. A lelkész és a tanitói hivatalt viselő lelk szn  magán érdekei miatt a gyülekezet h tr nynt nem szenvedhet. Szigoru utasitást kérek ez ügyben. T zz n ki a közgyűlés bizonyos határidőt kántor be llit s ra s ha ez nem val sittatn k meg, a tanitónő, mivel a választási feltételeknek nem tett eleget, mondjon le állásáról s rendes k ntortanit  választass k.

A mályii tanitói állásra Orbán József sályi tanitó választatott meg, azonban hadi szolgálatra lévén behiva s a hadügyminiszterium a felmentésért sz l  kérvényt vissza utasitv n, állását valószínűleg a háború bevegezt ig el nem foglalhatja.

A Korsós Jolán lemondása folytán megüresedett b csi tanitói egyik állásra Nagy János saj kazinczi tanitó választatott meg. Okm nyai rendben lévén s a választás szabályszerűen történvén, a választást előlegesen meger sitettem, hogy az államsegély kieszközlése halasztást ne szenvedjen. Végleges megerősítése a közgyűlés jogkörébe tartozik.

Andó Endre ládházai tanitó nyugdijaztat s iránti kérvényét beadta ; ügye rövid időn belül elintézést fog nyerni. A ládházai egyházközség már előre gondoskodott volna a tanitói állás betöltéséről, a mennyiben a presbyterium meghivás útján a tisaoszl ri tanit t választotta meg, azonban ezen eljárás nagyon korai és szabálytalan, mert mig a volt tanitó állásáról le nem mondott, addig helyének betöltéséről szó nem lehet. Ha azonban a tisaoszl ri egyházközség szeptember 1- n t l tanit j t elbocsátja s a tanitói hivatal ellat s r l valamiképen gondoskodhatik, a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés ueghatalmaz s val a választást meger sithetem, hogy a ládházai iskolai oktatás csorbát ne szenvedjen és a előkönyörgő tanitó nélkül levő mályii gyülekezetben is az isteni tiszteletek alkalmával s temet sekn l olykor-olykor kisegitő legyen.

A zavaros idők daczára is a lelkészi értekezlet megtartatott s élénk érdeklődés mellett folyt le. A kített pályakérdésre két értékes munka érkezett be, a díjra mindkettő érdemesnek bizonyult s Halászy József és Román Ernő lelkész között osztatott meg. Az értekezletről elmaradtak távollétüket igazolták s így bírság alkalmazására nincs szükség. Az értekezletről felvett jegyzőkönyv s az abban foglalt indítványok jelen közgyűlésünk tárgyát fogják képezni.

Jelentem, hogy a tiszánánai egyházközségnek a toronyújításra, a szirmai és hevesi egyházközségnek lelkészlak újítására az engedélyt az egyházmegyei építkezési szabályrendelet 3. és 7-ik §-a alapján kiadtam.

Az alsóhorsodi lelkészek által a sárospataki főiskolában tanuló s lelkész-családból származó gyermek részére tett alapítvány sem a múlt tanévben nem lett folyósítva, sem ez évre illetékes nem jelentkezett.

Minthogy ez alapítvány az egyházmegyei özvegy-árvatárba befizetett összegekből állott elő, s vannak nyomorral küzdő lelkész özvegyek és árvák, kik az esperesi hivatalhoz mielőbb nyújtandó segélyért folyamodtak, hatalmaztassék fel a segélyosztó bizottság, hogy e fel nem használt alapítványból az arra érdemeseknek megfelelő segélyt nyújthasson.

Mint örvendetes ténytet kell felemlitenem, hogy az egyetemessé konvent f. évi május 27—29. napjain tartott ülésében drágasági pótlék címén az illetékes lelkészi özvegyek részére 600 kor. évjáradék után 120 kor., 180 kor. után 36 kor., 120 kor. után 24 koronát állapított meg s az érdekelteknek az I. és II. évnegyedre eső összegek ki is utaltattak.

A belsősomogyi ref. egyházmegye esperese felhívást intézett hozzám, hogy tekintettel a prot. irodalmi társaság szorult anyagi viszonyaira és arra, hogy csekély bevételéből nem képes az elébe kitűzött nemes czélt megvalósítani, terjeszteném azon indítványt egyházmegyei közgyűlésünkhöz, hogy az egyházközségek köteleztesnének 12 korona évi tagsági díj befizetése mellett a nevezett társaságba való belépésre.

Az indítványt szívesen magamévá teszem és annak elfogadását tisztelettel kérem azon módosítással, hogy a régebben I. és II. osztályba sorozott egyházközségek 12 korona, a III-ik osztályiak 6 korona, a IV-ik osztályiak 3 kor. évi befizetésével a prot. irodalmi társaságba való belépésre köteleztessenek.

Jelentésem bevezető részében jeleztem, hogy a jelen viszonyok között a lelkésztől megvárható, bár törvény és szabályrendelet arra nem kötelezi, hogy a tanítóhiányban szenvedő iskolákban a tanítást teljesítse.

Tisztelettel kérem a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlést, hogy mondja ki határozatilag, miszerint egyházmegyénk azon egyházközségeiben, hol tanítóhiány állott be, a lelkész nemcsak a kötelező vallásoktatást, hanem általában az iskolai tanítást is tartozik teljesíteni.

Végül jelentem, hogy László Sándor s. lelkész Dédesre, Igaz József s. lelkész Ketesdre rendes lelkészül megválasztottak s az utóbbi egyházmegyénkből el is távozott.

Ezek után jelentésem tudomásul vételét s indítványaimnak elfogadását kérve vagyok Mezőcsáton, 1915 augusztus hó 20-án.

mély tisztelettel

Bodolay István

esperes.

9. Mult évi őszi közgyűlésünk 65. sz. határozatával a tavaszi gyűlés helyéül a bőcsi egyházat tűzte ki. Nevezett egyház presbyteriuma azonban hivatkozással a háborus viszonyok okozta nehéz helyzetre és drágaságra, kérte az elnökségtől, engedné meg a gyűlés Miskolcon leendő tartását. Elnökség az el nem háriható akadályok miatt a kérelemnek kivételesen helyt adott a közgyűlés jóváhagyása reményében.

Közgyűlés az elnökség intézkedését tudomásul veszi, annak kijelentése mellett, hogy ez a kivételes engedély jövőre a vándorgyűlés tartásának elvét nem érinti.

10 Esperes indítványára, hogy a szokásos közebéd tartása a mostani viszonyok miatt ismét maradjon el s a gyűléstartás költségeiből 450 korona Borsodfalva felépítésére, 150 kor. pedig a Miskolczon felállítandó rokkant katonák menháza javára fordíttassék.

Közgyűlés esperes indítványát egyhangulag elfogadja s 450 koronát Borsodfalva, 150 koronát pedig a borsodmegyei rokkantak háza javára utalja ki s megbizza pénztárnokot az összegek illetékes helyükre juttatásával.

11. A tavaszi közgyűlés határozata folytán a II-ik hadikölcsönből 5000 korona 6%-os zárolt kötvényt váltott a pénztárnok az egyházmegyei pénztár terhére, készpénz fizetés mellett.

Esperes jelentése jóváhagyó tudomásul vétetik.

12. A diósgyőr-vasgyári lelkész által vezetett anyakönyvek megvizsgálására a múlt gyűlés 20. sz. határozatával kiküldött bizottság jelenti esperes utján, hogy az anyakönyvek rendbehozattak.

Jelentést a közgyűlés tudomásul veszi s utasítja egyházlátogató tagokat az e tekintetben való szigorú ellenőrzésre.

13. A bükkzsérczi egyház jelenti, hogy a Csattos alapból elköltött összegből 200 korona kölcsön visszafizettetett.

A jelentés tudomásul szolgál.

14. Esperes beterjeszti a II-ik hadikölcsönből jegyző egyházak névsorát, az e célra fordított összegek és források feltüntetésével. 16 egyház összesen 30800 koronát jegyzett a II-ik kibocsátásból.

A kölcsön jegyzéseket — melyek az esperesi jelentésben foglaltatnak — a közgyűlés jóváhagyja.

15. Ugyancsak jelenti esperes, hogy a hadsereg fém szükségleteinek fedezésére a *böcsi* egyház 1 darab harangot s 1 darab cinkannát *Cserépfalu* egy harangot, *Alsózsolca* egy harangot, *Hejőbába* szintén egy harangot, *Mezőkeresztes* pedig 8 darab cinkannát ajánlottak fel.

Egyházmegyénk a haza szeretet szülte nemes cselekedetekért elismerését nyilvánítja nevezett egyházközségeknek.

16. A felsőábrányi kántortanítói állásra választott tanítónőt oly feltétel mellett erősítette be a múlt évi őszi egyházmegyei közgyűlés, hogy köteles a kántori teendőket ellátásáról állandóan gondoskodni. Lelkész, mint a tanítónő férje, az esperesi hivatalhoz felterjesztett jelentése szerint, Illés Ferencz okleveles tanítót, mint segédkántort alkalmazta s nevezett állását augusztus 15-én el is foglalta.

Közgyűlés a lelkész jelentése alapján tudomásul veszi a kántorhelyettes beállítását; egyben felhívja az esperest és a mindenkori egyházlátogatóságot ez ügynek nyilvántartására, hogy ne talán mulasztás esetén az egyházmegye megtehesse a kellő intézkedést.

17. Az alsóborsodi lelkészek által a sárospataki főiskolában tanuló lelkészgyermekek részére tett alapítvány kamatainak igénybe vételére már két év óta nem jelentkezett illétkes pályázó.

Egyházmegyei közgyűlés esperes indítványára ki mondja, hogy a két évi felhasználatlan kamatok, a mostani drágaságra való tekintettel — miután ez alapítvány a feloszlott egyházmegyei özvegy-árva gyámtár pénzéből létesült — a népesebb családdal bíró lelkész özvegyek és árvák részére adassék ki a segélyosztó bizottság elbírálása alapján.

18. A belsősomogyi egyházmegye esperese köriratban kereste meg egyházmegyénket a Protestáns Irodalmi Társaság pártolása végett s mint indítványt terjeszti egyházmegyei közgyűlésünk elé, hogy az egyházközségek köteleztesse 12 korona évi tagsági díj befizetése mellett a nevezett társaságba való belépésre. Esperes az indítványt azzal a módosítással terjeszti közgyűlésünk elé, hogy a régebben I. és II-ik osztályba sorozott egyházközségek 12 korona, a III-ik osztályiak 6 korona, a IV-ik osztályiak 3 korona évi díj befizetésével köteleztesse a Protestáns Irodalmi Társaságba való belépésre.

Egyházmegyei közgyűlés maga is jól ismeri és méltányolja a Prot. Irod. Társ. jelenlegi nehéz helyzetét. A segélyezéstől nem zárkozik el a tagsági kötelezettség elvállalásával. Azonban ezt csakis az esetben teheti meg, ha a többi egyházmegyék és kerületek is erre az álláspontra helyezkednek az evangélikusokkal együtt, a kik részéről csekély mértékben részesül támogatásban a társaság. Ahoz azonban szives készséggel hozzájárul, sőt felhívja a kebelbeli egyházközségeket, hogy részint elvállalt tagsági díjak befizetésével, részint önkéntes adományokkal támogassák a Protestáns Irodalmi Társaságot nemes céljai elérésében. E határozat pártolás végett felterjesztendő a főtiszt. egyházkerületre.

19. A hadba vonult tanítók helyettesítése szent és hazafias kötelessége lévén minden lelkésznek,

kimondja közgyűlés, hogy a hadban levő tanítók helyett a lelkészek nemcsak a kerületileg elrendelt vallásoktatást, hanem az általános iskolai tanítást is tartoznak teljesíteni.

20. Intézkedés szüksége merülvén fel a hadba vonult egyháztagok egyházi adójának és a párbérnek megfizetésére nézve,

közgyűlés kimondja, hogy tekintet nélkül a háborus viszonyokra, az egyházi adó és párbér befizetése minden egyháztagra kötelező, úgy a jelenben, mint a jövőre nézve; annyival inkább, mert a legtöbb távollevő családja kellő állami segélyben részesül; mert a hazáért hozott áldozat ép úgy szent kötelesség, mint az egyház fenntartása.

21. Az egyházmegyei lelkész értekezlet jegyzőkönyve szerint, az értekezlet által kitűzött pályakérdésre: „Mi következése lenne annak, ha népiskoláinkból a vallásoktatás kizáratnék?” két pályamunka érkezett, melyek jutalmazásra érdemeseknek találtatván, közöttük a pályadíj megosztatott. Az egyik mű szerzője a lankadatlan buzgósággal munkálkodó Halászy József tiszadorogmai, a másiké a szintén tevékeny Román Ernő alsószolczai lelkész.

Közgyűlés örömmel vesz tudomást a pályázat sikeréről s hozzá járul az értekezlet ama javaslatához, hogy a mostani drágaságra és munkáshiányra való tekintettel a pályanyertes műveknek a jegyzőkönyvben való kinyomatása mellőztessék.

22. Ugyanezen jegyzőkönyv szerint a jövő évi pálya tételéül: „Konfirmációi agenda imádsággal“ cím alatt tüzetett ki értekezlet által.

Tudomásúl szolgál.

23. A nyomtatásban már közzétett tanügyi bizottsági jelentés felolvasottnak tekintetik.

Nagytszeteletű egyházmegyei közgyűlés!

Az állami és egyházi életünket rendszeres működésében gátoló háboru egyházi intézményeink közül a legbénitobbban népiskoláinkra hatott. Részből azért, mert 92 tanerőnk közül 24 hadha szólítva lett, részből azért, mert a gyermeki munkás-kéz felhasználhatása végett tett vallás és közokt. miniszteri intézkedés folytán a nagyobb gyermekek beiskolázása november hó elején történt, az ismétlődő iskola szünetelhetett, az évvárás június helyett már április végével megtörténhetett és sok helyütt meg is történt. Ezen körülmények hatása alatt, egyházmegyei tavaszi közgyűlésünk határozata folytán, az iskolai munkálkodást, fejlődést, haladást számottevő iskolalátogatás el is maradt, csupán a lelkészi-kar lett felhiva, hogy a hozzájuk elküldendő íven az 1914/15 iskolai évre vonatkozó statisztikai adatokat szolgáltatassák be kezeimhez. Ennélfogva a tisztelettel beterjesztett tanügyi jelentésem csupán a statisztikai adatok részletes elsorolására terjedhet csak ki. Iskolai életünk mikénti lefolyásáról, az egyes iskolákban elért sikerről, vagy hátramaradást okozó hiányokról nem is tehetek előterjesztést. Csak nagy általánosságban állapíthatom meg, hogy a kellő színvonal elérhető nem volt a már előbb említett gátló akadályoknál fogva. Mielőtt azonban statisztikai adataim felsorolását megkezdeném, kénytelenítve vagyok annak kijelentésére, hogy adataim az elmúlt években beszolgáltatottakhoz képest sok tekintetben hiányosak és nem minden tételben teljesen megfelelőek. De hát azokból kellett összeállítanom, a miket lelkésztársaim be küldtek. És hogy ezeket szellőztetnem kell azon vesszőfutás után, melynek úgy az esperesi, mint a püspöki jelentésben már kitéve voltak a lelkésztársak és némileg magának egyházmegyénknek a rend és pontosság terén megállapított jó hírneve, találja magyarázatát abban, hogy az egyházkerületet a konvent, minket pedig az egyházkerület folyton dorgálva figyelmeztet, hogy beszolgáltatott statisztikánk nem eléggé megbízható. Ha rendszeresebb adat beszolgáltatás mellett is szemrehányás ér, hogyne érhetne akkor, a midőn a hiányról magamnak is tanubizonytságot kell tennem. Egy némely lelkésztársam az egyházmegyei határozat, körlevelemben kifejtett kérésem, az egyházkerületi határozatból kifolyólag a statisztikai lap aljára kinyomatott jegyzet utasításai figyelembe vétele nélkül vezette be és küldte meg adatait. Sőt a hejőszalontai és kistokaji lelkész semmiféle adatot nem vezetett be, még a tankötelesek számát sem. Sokan pedig a többszörös figyelmeztető szó és kérés után sem akarják azt belátni, hogy mi szükség van arra, illetve annak a rovatnak kitöltésére, hogy tanítói fizetésen felül mit költött a lefolyt iskolai évben az egyház iskolájára? Holott épen erre van a legnagyobb szüksége a statisztikának, ebből tudható meg a teherviselés mikénti megosztása egyház és állam között. Ennek feltüntetése nélkül az államot tüntetjük ki nagyobb teherviselő félnek, holott tényleg mi viseljük a nagyobb terhet. Iskolai célokra fordított összegeket nem jeleztek Átány, Alsószolca, Egerlövő, Diósgyőr, Bükkzsércz, Heves, Hejőcsaba, Maklár, Andornak, Mezőkeresztes, Miskolcz, Poroszló, Sály, Szirma, Tiszavalk, Ujlőrinczfalva. Pedig egy némelyrésze csak

tanítói nyugdíjra százakat költött, azonfelül tisztogatás, felszerelés, fűtés és más dologi kiadásokra is, ha még az épületjavításról nem is beszélünk.

A 69444 lélekszámmal bíró egyházmegyénkben mindennapi iskolaköteles: 4055 fi, 3770 nő. Összesen 7825. Múlt événél 239-el több. A lélekszám 11·1%.

Közülök a saját iskoláinkba járt: 2832 fi, 2670 nő, összesen 5502. Múlt événél 359-el kevesebb. Tanköteleseink 70%.

Más vallású iskolába járt: 81 fi, 64 nő, összesen 145. Múlt événél 104-el több. Tanköteleseink 1·8%-a.

Községi és állami iskolába járt: 634 fi, 552 nő, összesen 1186. Múlt événél 83-al kevesebb. Tanköteleseink 15·1%-a.

Középfokú iskolába járt: 333 fi, 145 nő, összesen 478. Múlt événél 148-al több. Tanköteleseink 6·1%-a.

Mindennapi iskolaköteleseink közül tehát iskolázott: 3880 fi, 3531 nő, összesen 7411. Múlt événél 90-el kevesebb. Tanköteleseink 94%-a. Ami a múlt évi iskolába járók 98·8%-ához mérten 4·8% esést mutat ugyan, de figyelembe veendő, hogy 3 népiskolánkban az iskolázás egész évben szünetelt, egyben pedig három hónapig tartott. Így az adott viszonyok között elég kielégítő szám.

Egyáltalán nem járt iskolába: 175 fi, 239 nő, összesen 414 tanköteles. Múlt événél 329-el több. Tanköteleseink 6%.

Az ismétlő iskolázás terén észlelhető azonban a sokkal nagyobb mérvű fogyatkozás. Sok helyről még az ismétlő-kötelesek száma sem lett kimutatva, sem az jelezve, hogy a gazdasági ismétlőbe — t. i. ahol ilyen felállítva van — jártak-e ismétlő köteleseink. Az ismétlő iskoláról hiányosan adták be az az adatokat Emőd, Ládháza, Mályi, Igriczi, Tiszatarján.

A beküldött adatok szerint ismétlő-köteles volt 1395 fi, 1367 nő, összesen 2762. Múlt événél 335-el kevesebb. A lélekszám 4% sem teljesen.

Saját ismétlő iskoláinkba járt: 581 fi, 640 nő, összesen 1221. Múlt événél 805-el kevesebb. Ismétlő-köteleseink 44%-a.

Polgári iskolába járt: 75 fi, 181 nő, összesen 256. Múlt événél 54-el kevesebb. Ismétlő-köteleseink közül 10% csaknem.

Iparos iskolába járt: 162 fi, 15 nő, összesen 177. Múlt événél 114-el kevesebb. A kimutatott ismétlő-kötelesek 7%-a.

Gimnáziumba járt: 96 fi. Múlt événél 2-vel kevesebb. Az ismétlő-kötelesekül feltüntetettek 3·6%-a.

Ismétlő oktatásban nem részesült: 483 fi, 531 nő, összesen 1014. Múlt événél 839-el több. Az ismétlő-kötelesek 36%-a.

Egybevetve a mindennapi és ismétlő-tanköteleseinket: Iskolázott 94% mindennapi és 64% ismétlő-tanköteles gyermek. Ami tanubizonyoságot tesz arról, hogy az adott viszonyok között egyházaink, tanítóink helyettesítés, iskolák összevonása, felváltva való tanítás alkalmazásával igyekeztek az elfolyt iskolai évben is nemes hivatásuknak eleget tenni.

Másvallású járt iskoláinkba: 143 fi, 136 nő, összesen 279. Múlt événél

1-el több. Kik közül: 83 fi, 55 nő római és görög kath., 6 fi, 16 nő ágostai hitv., 3 fi, 5 nő baptista, 51 fi, 60 nő izraelita vallású.

Egyházaink 90 tanítói állást tartottak fel, ezek közül 72 fi, 18 nő tanítóval volt betöltve. A 24 hadbavonult tanító helyére 6 ideiglenes alkalmaztatott, Miskolczon 4, Cserépfaluban 1 és Mályiban 1. Azonkívül vallástanítással foglalkozott 4 lelkész és több tanító a községi és állami iskolákban. A tanítók közül okleveles 89, oklevél nélkül alkalmazott 1 kiegészítő tanerő.

Tanítói fizetésre fordítottak az egyházak: 71·952 kor. 61 fillért. A múlt évi kimutatás szerintinél, mégha a korpótlék czimén juttatott 2524 korona egyházi javadalmazást is hozzá vesszük, 1839 kor. 16 fillérrel kevesebbet. Az állam pedig különféle hozzájárulások czimén adott 84·998 kor. 26 fillért. A múlt évinél 3·46 korona 49 fillérrel kevesebbet. Így összesen 159·475 kor. 47 fillér javadalomban részesült a tanítói testület. Melyből egyházaink 46·71 százalékot, az állam 53·29 százalékot viselt.

Tanítói lakás közül 85 jó, 5 rossz.

Népiskoláink 50 egészset alkottak, melyből 46 VI osztályu, 4 pedig IV osztályra osztott volt.

Tantermek közül 80 törvényszerű, 6 törvénynek meg nem felelő.

Felszerelés mind a 86 tanterem számára kellő volt.

Gazdasági ismétlő-oktatásról csak Heves és Mezőcsát tesz említést.

Tanítói fizetésen felül iskolai célokra költöttek egyházaink 19·690 kor. 98 fillért. Ez azonban 26 egyház részéről jelentetett, 24 helyről semmi nincs jelezve. Így a teljes képet megalkotni nem lehet, hogy valóban mennyit fordítottak egyházaink tanítói fizetés és másféle természetű kiadások czimén iskolai célra. A beküldött adatok szerint 94·167 kor. 59 fillért. Ezt egyenlegbe állítva az állami hozzájárulással, a 84·998 korona 26 fillérrel, az iskoláztatás terhének, a 179·166 kor. 45 fillért tevő összegnek csaknem 5·3 százalékát viselték egyházaink. A valóságban pedig jóval többet.

Egyházmegyénk területén a lefolyt iskolai évben is Diósgyőrben, Diósgyőri-vasgyárban, Egerben, Hejőcsabán, és Miskolczon voltak állami iskolák. Diósgyőr, Hejőcsaba, és Miskolcz az állami iskolák mellet is fenntartotta a maga felekezeti népiskoláját. A vallásos oktatásról az állami iskolákban gondoskodva volt és a kellő eredmény mindenütt eléretett. Mezőkövesden ez évben is csak a gimnázium és polgári iskola növendékei részesültek vallásos oktatásban, a felekezeti népiskolába járók vallásos oktatása még mindig nem volt teljesíthető a lelkészi hivatal beállítása elé tornyosult akadályok folytán.

Részletes jelentések kezeimhez nem érkezvén, így a hiányok orvoslására vonatkozó indítványokat sem tehetek, sőt a bekövetkezett 3 év elmúltával az iskolalátogató küldöttségek felcserélésére, valamint a megüresedett állások betöltésére vonatkozó egyházmegyei intézkedést is a jövő évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésig kérem elhalasztani, a midőn a hadbavonult tanítók haza érkezése is remélhetőleg megtörténik.

Ezek előterjesztése után a legmélyebb tisztelem nyilvánítása mellett maradtam Tiszadorogmán, 1915. augusztus 1.

A nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek

alázatos szolgája

Halászy József

tanügyi b. elnök.

Ennek kapcsán egyházmegyei közgyűlés a tanügyi bizottság elnökének köszönetét fejezi ki azért, hogy a rendelkezésére bocsátott hiányos adatok ellenére is hű képet igyekezett előtárni az egyházmegye tanügyi állapótáról. Az iskola látogató küldöttségek felcserélését és a megürült állások betöltésére vonatkozó intézkedést a jövő tavaszi gyűlésre halasztja az egyházmegyei közgyűlés, a mikor a hadbavonult tanítók hazaérkezése remélhetőleg bekövetkezik. A statisztikai adatokat pontatlanul beterjesztő lelkészeket és tanítókat joga volna az 1914 évi őszi egyházkerületi közgyűlés 41/5 pontja értelmében pénzbüntetéssel büntetni, de a rendkívüli körülményekre tekintettel ezzel a jogával a jelen esetben nem él.

24. Olvastatott a böcsi, ládházai, mályii, sályi, noszvaji, tiszaozlári egyházak presbyteriumainak tanító választást tárgyazó jegyzőkönyve, a mely szerint a böcsi egyház Nagy Jánost, a ládházai Szabó Andort, a mályii Orbán Józsefet, a sályi Barsi Lajost, a noszvaji Tar Vilmát és a tiszaozlári Simon Zoltánt választotta meg tanítójául.

Egyházmegyei közgyűlés a felsorolt tanítóválasztásokat megerősíti. Nagy Jánost a böcsi, Szabó Andort a ládházai, Orbán Józsefet a mályii, Tar Vilmát a noszvaji, Barsi Lajost a sályi, Simon Zoltánt a tiszaozlári tanítói állásba beerősíti. Tar Vilma az esküt leteszi.

25. Az ónodi presbyterium jóváhagyás végett felterjeszti azon határozatát, a melyben Isaák Imréné szüi. Szabó Jolán ónodi tanítónőnek saját kérelmére — orvosilag igazolt betegsége miatt — az egyház megterhelése nélkül egy évi szabadságot engedélyezett.

Tudomásul szolgál.

26. Az 1914 évi tavaszi közgyűlés az esperesi jelentésben hivatkozott néhány nagyobb egyházközség hiveinek a párbért képező termények pénzzé változtatása s az egyházi adó vagyonaránylagossá tétele iránt az esperesi hivatalhoz beadott kérvényére elvben elfogadta esperes indítványát a terménybeli adózás megszüntetésére. Arra való tekintettel azonban, hogy e fontos kérdés megoldása úgy a gyülekezetek, mint a belhivatalnokok szempontjából sok tapintatot és körültekintést kíván, — különösen a congruás egyházakban, — egyházmegyei közgyűlés, mielőtt e nagy horderejű kérdésben meghozta volna a maga határozatát, véleményezés és az ügynek kellő előkészítése végett 20. sz. határozatával áttette e tárgyat az egyházmegyei lelkészértekezletre, utasítván azt, hogy véleményét mostani közgyűlésünkre terjessze fel. Lelkészertekezlet a megbízatásnak meg is felelt, a mennyiben 1915 június hó 9-én Miskolcon tartott gyűlésén Román Ernő lelkész előadása és többoldalu hozzászólás, alapos megvitatás után a következő javaslatot terjeszti egyházmegyénk elé:

„1. A naturálékban történő belhivatalnoki fizetések pénzre való változtatását s ezzel kapcsolatban a közteherviselés arányosítását egyházmegye elvben helyesnek, szükségesnek s egyetemlegesen az egész egyházmegyében keresztülviendőnek itéli és hasonló, egyöntetű eljárás céljából a kerületbeli testvér egyházmegyéket is megkeresi.

2. A közteherviselés arányosítása szükségességének elbirálhatása szempontjából felszólítja az összes kebelbeli egyházakat, hogy f. évi dec. 31-re egy rovatos iven terjesszék be az espereshez az összes egyházi adófizetők egyénenkénti egyh. teherviselését feltűntető kimutatást, részletezve, hogy ki mennyit fizet egyháznak, lelkésznek, tanítónak, kántornak, harangozónak stb., szóval bármely egyházi célra terményben, szolgálmányban és készpénzben s ezzel szemben egy külön rovatban feltüntetve az illető egyháztag állami egyenes adóját — s e kimutatások átbirálása alapján fogja az egyházmegye a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket megtenni.

3. A párbérmegváltásnál a belhivatalnokok anyagi érdekei a lehetőségig megóvandók, s épenezért egyházmegye kimondja, hogy végleges, örök időkre szóló megegyezést nem engedélyez, bármily előnyösnek és kielégítőnek látszszék is az ma, pillanatnyilag,

hanem a megegyezés 10 éven belüli időközökre, ugyanannyi számú megelőző év árainak átlaga alapján történjék.

4. Az áregység megállapítását az illető egyházra és belhivatalnokokra bizza. Ahol azonban ezek között a békés megegyezés nem sikerül, ott az áregységet az egyházmegye e célra szervezett bizottsága, vagy közigazgatási bírósága állapítja meg.

5. A reform egyetemes életbeléptetésének időpontját az egyházmegye határozza meg.“

Egyházmegyei közgyűlés ismételten is kifejezést ad annak a tapasztalaton alapuló meggyőződésének, hogy a terménybeli egyházi adózás, bármilyen tiszteletreméltó hagyománya legyen is a múlt időknek, de a jelen idők követelményei és viszonyai között mint elavult intézmény már túléltte magát s nem a mai korba való. Belátta ezt nemcsak egyházkerületünk, (l. 1895 évi tav. kgy. 18. és 1900 évi tav. 88. sz. jk.) hanem az egyetemes konvent is, (l. 344/1909 sz.) a mikor mindkét részről hangoztatják a terménybeli fizetések készpénzre átváltoztatását. Ugyanazért elvileg és érdemileg elfogadja egyházmegyei közgyűlésünk is a beterjesztett indítványt. Ma azonban, a rendkívüli háborus viszonyok között nem látja kedvezőnek az időt ily nagyfontosságú reform végrehajtására. De az ügy előkészítése végett felhívja az összes egyházakat, a hol még terményfizetés, szolgálmány van, hogy a lelkészértekezlet jegyzőkönyvében foglalt adatokat a jövő tavaszi közgyűlés előtt szolgáltatassák be az esperesi hivatalhoz.

27. Tavaszi egyh. megyei közgyűlés 59. pontjában foglalt határozat értelmében a még hátralékos egyházközségek közül:

a) Templomi szék szabályrendeleteiket megerősítés végett felterjesztik: Andornak, Bükkzsércz, Maklár, Szirma, Ujlőrinczfalva.

b) Igriczi, Ónod, Kistokaj, Tiszaoszlár egyházközségek a mai időket nem tartják alkalmasnak a szabályrendelet megalkotására, újabb halasztásért folyamodnak.

c) Emőd, Hejőcsaba, Tiszakeszi, Vatta sem szabályrendeletet nem terjeszt fel, sem halasztást ujabban nem kér.

Egyházmegyei közgyűlés az andornaki, bükkzsérczi, macklári, szirmai, ujlőrinczfalvai egyházközségek templomi szék szabályrendeleteit megerősíti. A még templomi szék szabályrendeletet nem alkotott 8 egyházközséget utasítja annak mielőbbi elkészítésére és az egyházmegye esperesét megbizza azok megerősítésével.

28. Bemutattatott 8 drb alapító levél, melyben néhai Horváth Lajos ügyvéd, főrendiházi tag és főgimnáziumi igazgató tanácsos — végrendeletileg 60,000 koronát hagyott — nevét viselő alapítványul — a miskolczi ref. főgimnáziumnak.

Egyházmegyei közgyűlésünk elrendeli az alapító levelek aláírását és bemutatás végett fölterjeszti az egyházkerületi közgyűléshez.

29. Bemutattatott 4 darab alapító levél, melyben özv. N. Lükő Józsefné szül. Serky Juliánna tiszaozlári ref. egyháztag 200 koronás alapítványt tesz férje emlékének megörökítésére a tiszaozlári ref. egyház közszükségeinek fedezésére.

Egyházközségi és egyházmegyei aláírás után felterjeszti egyházmegyei közgyűlésünk bemutatás végett az egyházkerületi közgyűléshez.

30. Olvastatott Szabó András mezőkeresztesi lelkész jelentése, a mely szerint dr. Ráczkevy József mezőkövesdi járásorvos 800 koronát adományoz a Mezőkövesden építendő ref. templom alapjára.

Egyházmegyénk előzetesen is örvendetesen értesül a felemelő tényről. Ez ügyet szabályszerű egyházközségi előkészítés végett vissza teszi a mezőkövesdi fiók egyházhoz.

31. A cserépfalusi ref. egyházközség jelenti, hogy 1912 év május havában egyházfenntartási alapot létesített, mely önkéntes adományok s a lelkész évi 50 koronás hozzájárulásával 720 kor. 50 fillérre növekedvén, 6 drb. hadikölcsön részvényben és takarékpénztári könyvben kezeltetik.

Egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyó tudomásul veszi és utasítja az egyházközséget, hogy ezen egyház-fenntartási alap a vagyonleltári ívekbe vezetve, évről-évre nyilvántartassék.

32. Maklár Pap Ernő nemesbikki lelkész és Tury Sándor borsodgeszti lelkész leányaik részére a miskolci ref. felsőbb leányiskolánál megüresedett alapítványi hely elnyeréséért folyamodnak.

Egyházmegyei közgyűlés kellőképpen figyelembe vévén a folyamodó két lelkész családi és anyagi helyzetét, a mely utóbbi különösen Maklár Pap Ernő nemesbikki lelkészre nézve mutatja méltányosnak a kérelem teljesítését, ily értelemben határoz.

33. A tiszadorogmai egyház hivatkozván tavaszi egyházmegyei közgyűlésünkön hozott 17. sz. határozatra, azt kéri, hogy egyházmegyénk a 7000 kor. értékű hadikölcsönkötvény után kamatképen felmerülő 146 kor. 96 fill. összeget nekik engedjük el kútépítésre szükséges támogatásképen.

A kérelmet közgyűlésünk teljesen méltányosnak találja és tekintettel a kérelmező egyház szűkös vagyoni viszonyaira, azt ilyképen teljesíttetni rendeli s a 146 kor. 96 fillérről szóló takarékpénztári betétkönyvet egyházmegyénk pénztárnoka a tiszadorogmai egyházközség lelkészének a határozat kimondása után rögtön át is szolgáltatta.

34. Halászy József a tiszadorogmai egyház lelkésze, a ki évek óta betegeskedik s ezt a kérelméhez csatolt hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, azt kéri egyházmegyénktől, hogy magas korára való tekintetből is állapíttassék meg számára 1915 szept. 1-től a káplántartási jogosultság.

Egyházmegyei közgyűlésünk Halászy József lelkésznek kérelmét tekintettel a fennforgó körülményekre, mint legteljesebb méltányolást érdemlő kérelmet pártolólág az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni határozza.

35. Vajda Sándor a mezőkeresztesi egyház lelkésze bejelenti egyházmegyei közgyűlésünknek, hogy az ottani takarékpénztár igazgatósága őt egyhangulag takarékpénztári pénztárosává választotta meg. Ennek kapcsán kéri, engedjék meg neki, hogy hetenként egy hétköznap délelőttjén ezt a tisztségét elláthassa.

Közgyűlésünk Vajda Sándor lelkész ebbeli kérését teljesíthetőnek tartja, annál is inkább, mert egyházmegyénk lelkészei és tanítói közül többen postai ügynökséget is elvállaltak.

36. Pósa Péter két lelkész társával együtt egy egyetemes alap létesítését indítványozza, vallásos iratok terjesztésére s kéri egyházmegyét annak kimondására, hogy :

1. az egyházmegye feltétlen szükségességét látja vallásos iratok terjesztésére szolgáló egyetemes ref. egyházi alap létesítésének, esetleg — a munkateret és a célt kiszélesítve — az egyetemes ref. egyházi sajtó alap megteremtésének ;

2. megkeresi hasonló határozat kimondása céljából a testvér egyházmegyéket ;

3. felterjesztést intéz e tárgyban a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez azzal a kéréssel, hogy kegyeskedjék megkeresni a többi egyházkerületeket e kérdés érdemét illető állásfoglalás céljából.“

Egyházmegyei közgyűlés, egyetemes egyházunk érdeke szempontjából maga is feltétlen szükségességét látja ilyes féle alap létesítésének s elvileg szívesen hozzá járul az indítványhoz. Azonban nézete az, hogy az indítvány ilyen alapjában részleges tervezet és számítás nélkül csak óhajítás volna és nem vezetne a kívánt célhoz legalább rövid időn belül.

De máskülönben is a maga részéről elsőrendű dolognak véli egy prot. nyomda és könyvkereskedés felállítását. Szükségesnek látja — amennyiben ez a többi egyházkerületek hozzájárulásával lehetséges — egy prot. szellemű napilap és az intelligens osztály részére szerkesztett heti egyházi lap megindítását. S ha egy

ilyen nyomda és könyvkereskedés fel lenne állítható, akkor meg lenne oldva a vallásos iratok előállításának és terjesztésének kérdése is. Ugyanazért közgyűlés elfogadja az előadó főjegyző javaslatát egy protestáns sajtó és könyvkereskedés felállítására nézve. Egyszersmind ki mondja a már meglevő *Vasárnap* c. néplap mellett egy, a középosztály részére szerkesztett református szellemű heti egyházi lap megindításának feltétlen szükségességét s a kivitel módzatainak megbeszélésére és kidolgozására egy öt tagu bizottságot küld ki esperes elnöklete alatt, a mely bizottság munkálatát és tervezetét a jövő tavaszi gyűlésünkre terjessze fel. A bizottság tagjai: esperes, Szalóczy Pál, Halászy József, Gaál Ferenc, Pósa Péter.

37. A sályi egyházközség kéri, hogy az 1914 évben fogantatott építkezésből szszrmazó 18,000 korona egyházkerületi tartozásának törlesztésére és visszafizetésére minden párra 40 koronát s az állami adójuknak 300%-át vethesse ki az egyházi tagokra 3 évi — 1915—1917 — befizetési kötelezettséggel s a mindenkor részlet 6%-os kamatával

Miután az adókulcs elfogadása a presbyteriumi és egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvi kivonata szerint szabály szerint történt, egyházmegye a kivetési kulcsot s befizetési tervezetet megerősíti s utasítja a presbyteriumot az egyénenkénti kirovás, illetve névsoros kimutatásnak az esperesi hivatalhoz két példányban való beterjesztésére.

38 A mezőnyéki társegyházközség népiskolát óhajt létesíteni. E végből megerősítésre felterjeszti — az újonnan szervezendő tanítói állás törzsfizetéséhez 100 koronát, a tanító részére pedig az 1913 XVI. t. cz.-ben előirt megfelelő lakást és $\frac{1}{4}$ hold kertet — biztosító nyilatkozatát.

A tanterem és tanítói lakásról akkép kíván gondoskodni, hogy Papp Istvánné úrasszonytól megveszi a nyéki 53 telekjegyzőkönyv I. sor 14. a. 2. hrzji sz. alatt bejegyzett 1 kat. hold és 294 □ öl belsőtelket és a 68, 69, 70 sz. fenti telken levő helyiségeket

14200 koronáért. E telek vásárlására vonatkozó adás-vételi szerződést jóváhagyás és megerősítés végett felterjeszti. Bejelenti, hogy a vételárról akként fog gondoskodni, hogy a tiszánineni ref. egyházkerületnél kamatoztatott 9365 kor. 92 fillér egyházfenntartási alapját kölcsönként felveszi s a vételárba fordítja, a még hiányzó 4832 kor. 08 fillért pedig mint kölcsönt a főt. egyh. ker. engedélyével a tiszánineni egyh. kerületi pénztártól felveszi. Erre is kéri az egyh. megye pártoló ajánlását.

Egyh. megyei közgyűlés helyeslőleg veszi tudomásul a mezőnyéki társegyház iskola szervezésére irányuló törekvését. Azt a maga részéről is előmozdítani kívánja azzal, hogy a 100 korona törzsfizetést, tanítói lakást és kertet biztosító nyilatkozatot megerősíti. A Papp Istvánné úrasszonynyal kötött adás-vételi szerződést megerősíti azzal a kikötéssel, hogy az csak az esetben válik kötelező erejűvé a mezőnyéki társegyházra, a mikor a nagym. Cultusminisztérium a tanítói állás szervezéséhez szükséges állam segílyt kiutalja, a mikor a főt. tiszánineni egyh. kerület a mezőnyéki társegyháznak engedélyt ad a 9365 kor. 92 fillér egyházfenntartási alap felhasználására és a 4832 kor. 08 fillér hiányzó összeget, mint kölcsönt folyósítja. Az iskolai szervezés összes iratait közgyűlésünk a főt. kerületi gyűléshez ajánlólag felterjeszti.

39. Az igriczii egyház a tavaszi közgyűlésünkön 43. sz. alatt hozott határozatnak megfelelően, az akkor 4 példányban beterjesztett lelkészi és kántortanítói díjleveleket kellőképen módosított alakban újból beterjeszti s az ez irányban hozott presbyteri és egyházközségi határozatairól a jkvi kivonatokat becsatolja.

Mivel a tavaszi e. m. közgyűlés alkalmával észlelt hiányokat az igriczii egyház ezúttal teljesen pótolja, azért közgyűlésünk a vonatkozó díjleveleket tudomásul véve, azokat az egyházkerületi közgyűléshez jóváhagyás és megerősítés végett felterjesztetni határozza.

40. Tavaszi egyh. megyei közgyűlés 28 sz. határozata — a számvevőszék javaslata alapján — arra kötelezte az igriczii egyházközséget, hogy a 856 kor. 60 fillér elköltött „tartaléktőkét“ a múlt évi pénztári maradványból állítsa helyre, mert csak ennek megtörténte után erősíti meg egyházközség múlt évi számadását. Az igriczii egyházközség most azzal a felvilágosítással szolgál, hogy a 856 kor. 60. fillér se nem alapítvány, se nem tőke, hanem takaréokban kezelt közpénztári készlet, azért használta fel a parochia fedetésére. Ez alapon kéri múlt évi számadásának megjegyzés nélküli jóváhagyását.

Egyh. megyei közgyűlés a presbyterium felvilágosítása alapján a 856 kor. 60 fillér „tartaléktökének“ feltüntetett, valójában pedig tartalékban kezelt közpénztári készletnek felhasználását jóváhagyja s az igriczii számadást az 1914 évről megjegyzés nélkül jóváhagyja s a gondnoknak a felmentvényt megadja.

41. Tavaszi egyh. m. közgyűlésünk 28. sz. határozata számvevőszék javaslata alapján kifogást emelt a sályi számadás egy kiadási tétele ellen, a mely szerint a lelkész napi és utazási költségek címén 300 koronát vett fel az egyházközség pénztárából. E miatt függesztette fel a számadás megerősítését. A sályi lelkész hivatalosan igazolja, hogy 24 miskolczi, 4 mezőkövesdi és két napos pesti útja emésztette fel ez összeget.

Egyházmegyei közgyűlés, mivel az utak tőkesegély, kölcsön kieszközlése, részletekben történt felvétele, építkezési iratok előkészítése, anyag bevásárlással, államsegély kiutalással, szóval egyházközség érdekében álló utazásokkal kapcsolatosak, a 300 koronás számlát jóváhagyja, a sályi egyház 1914 évi számadását jóváhagyja s a gondnoknak a felmentvényt megadja.

42. Özv. Prágay Lajosné lelkészné, Özv. Tóth Károlyné tanító özvegy és Molnár árvák, mint lelkészi árvák segélyért folyamodnak egyházmegyénkhez.

Kérvényeik egyházmegyei segélyosztóbizottsághoz pártolólag kiadatik.

43. Kérészy István hevesi lelkész anyagi bajokkal küzdő egyházközsége részére egyházmegyei segélyért folyamodik.

Kérvénye egyházmegyei segélyosztóbizottsághoz pártolólag adatik ki.

44. Dr. Rác György ujonnan megválasztott világi tanácsbíró az egyházmegye céljaira 400 koronát ajánl fel egyházmegyei segélyalapra.

Köszönettel tudomásul szolgál.

45. Egyházlátogatókül kiküldettek : az ónodi járásba : Szalóczy Pál és Pósa Péter ; a csáti járásba : Tóth Béla és Szabó József ; a cserépfalusi járásba : Szabó András és Takács Mihály ; a miskolci járásba : Gaál Ferencz és Kis Albert ; a hevesi járásba Tóth István és Vajda Sándor tanácsbírák, illetve tollnokok.

46. Az őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül kiküldetnek az elnökség mellett :

id. Sólyom Gyula, Halászy József lelkészi, Bónis Bertalan és Losonczy István vil. tanácsbírák ; Gaál Ferencz lelkészi, dr. Nagy Ferencz világi főjegyzők.

47. Esperes bejelenti, hogy segédlelkészekül elrendelte : Csabay Istvánt Miskolczra, Simon Ernőt Tiszaoszlárra, Szigeti Ferenczet Tiszanánára, Fekete Lajost Böcsre, Fekete Istvánt Mezöcsátra s Kereszturi Károly julius 2-től kezdődőleg főtiszteletű püspök úr mellé bejegyeztetett.

A bejelentés tudomásul vétetik.

48. Időszaki tanács tagjaiul az elnökség mellett megválasztattak : egyh. részéről : id. Sólyom Gyula rendes, Tóth Béla és Szalóczy Pál póttagok, világi részről Bónis Bertalan és Losonczy István rendes és dr. Nagy Ferencz póttag.

49. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldetnek: Bodolay István esperes, Bónis Bertalan és Tóth Béla tanácsbírák.

Hitelesítettett Miskolczon, 1915 szept. 8-án.

Bodolay István

esperes, egyházi elnök.

Bónis Bertalan

világi h. elnök.

Tóth Béla

tanácsbíró.

Tóth István

lelkészi aljegyző.

Jegyzették: Gaál Ferencz lelkészi főjegyző 1 — 3, 8 — 22, 26
36, 37, 46, 47, Birósági IV — V.
Tóth István lelkészi aljegyző 4 — 7, 23 — 25, 27, 38,
40 — 45, 48, 49, Birósági I — III.
Mocsáry Lajos világi aljegyző 28 — 31.
Puky László tb. világi jegyző 32 — 35, 39.

II.

Birósági ügyek.

II.

Időszaki bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alsóborsodi ref. egyházmegye időszaki tanácsának, mint fegyelmi bíróságnak Miskolczon 1915 évi augusztus hó 12-ik napján tartott ülésében.

Jelen vannak: Bodolay István esperes és Bónis Bertalan helyettes elnök vezetése mellett: idb. Sólyom Gyula és Tóth Béla lelkészi, Deák Gyula világi tanácsbírák, Molnár Gyula egyh. megyei ügyész, Tóth István egyh. m. aljegyző mint előadó és jegyző; továbbá Kerekes Zsigmond maklári lelkész, mint érdekelt fél.

Tárgy: Kerekes Zsigmond maklári lelkész fegyelmi ügye.

Bónis Bertalan tárgyalást vezető elnök a tárgyat megnevezvén, miután sem érdekeltégi, sem illetékességi kifogást senki sem tett, megnyitja az ülést és az előadót az előterjesztésre s az ügy ismertetésére felhívja.

Tóth István előadó előadja, hogy az alsóborsodi ref. egyházmegye 1915 évi május 5-én Miskolczon tartott közgyűlésének 12 sz. határozata Kerekes Zsigmond maklári lelkészre is vonatkozik, mert a lefolyt 1914/15-ik iskolai évben a maklári népiskolában — a hadbavonult tanító hiánya esetén — ő sem végezte a tanítást, így a vallásoktatás Makláron is szünetelt.

Egyházmegye elnöksége a vizsgálat elrendelését mellőzte ez esetben is, mert úgy az egyházlátogatóság jelentése, mint az érdekelt lelkész nyilatkozata alapján a panaszolt tény beigazoltnak vot tekinthető s erről egyh. megye elnöksége Kerekes Zsigmond lelkészt 1915 július 13-án végzésileg értesítette.

Kerekes Zsigmond lelkész védelméül egy polgári községi bizonyítványt csatol, a mely azt igazolja, hogy a maklári ref. népiskola 1914 november 16-tól 1915 május 16-ig katonai célokra, — altisztképző iskolának — volt lefoglalva; e miatt nem

tanított. A tárgyaláson védelme kiegészítéséül egy körorvosi bizonyítványt csatol, amelylyel azt igazolja, hogy 1914 június havától azon év decemberig mint nagyfoku idegbántalomban és ideges szivdobogásban szenvedő beteg kezeltetett: azért sem tudott tanítani. A tárgyaláson előadja, hogy ő nem rektor, így a tanításhoz nem nagyon ért, különben is első az egészsége.

Egyházmegye ügyésze az előadottak, kiváltképen pedig Kerekes Zsigmond élőszóbeli nyilatkozatából megdöbbenve állapítja meg, hogy, ha a lelkésznek mindenekfelett való az egészsége s nem áallja bevallani, hogy a tanításhoz nem nagyon ért, nem emelkedik szép hivatása magasztára; Kerekes Zsigmonddal szemben semmi enyhítő körülményt fennforogni nem lát, sőt a tárgyaláson megnyilatkozott gondolkodását súlyosbító oknak veszi, a vádat teljes mértékben fenntartja s megállapítja, hogy Maklár lelkésze a vonatkozó egyházkerületi vallástanítási rendelet teljes figyelmen kívül hagyása által az E. T. I. t. cz. 143 §. 6. c. pontjába ütköző, az E. T. V. t. cz. 34 §. A. 1. pontja szerint minősülő fegyelmi vétséget követte el.

Egyházmegyei időszaki tanács, mint fegyelmi bíróság a tárgyaláson szerzett meggyőződése s ügyészi vélemény alapján zárt ülésben a következőleg ítélte:

Ítélet:

Kerekes Zsigmond maklári lelkészt az 1894 évi őszi egyházkerületi közgyűlés 15 sz. határozatában közzétett vallástanítási rendelet teljes figyelmen kívül hagyása miatt az E. T. V. t. cz. 34 §. A. 1. pontja alapján vétkesnek nyilvánítja s ezért őt az E. T. V. t. cz. 35 §. b) pontjában megjelölt feddással bünteti.

Indokok:

Nem volt mentségül elfogadható, hogy a katonaság foglalta le az iskolát, mert az altiszti iskola nem köti le az egész napot, így egy kis jóakarattal hetenként pár vallástani órát módjában állott volna lelkésznek az iskolahelyiségben tartani. Ennek kieszközlését a katonai hatóságnál meg sem kísérelte. Az orvosi bizonyítványt azt igazolja, hogy lelkész gyógykezelés alatt állott, de

hogy betegsége a tanítást lehetetlenné tette, azt egy szóval sem érinti a csatolt bizonyítvány. Különben is a tárgyalás folyamán történt megnyilatkozásából az tűnik ki, hogy a maklári lelkésznek jöllehet a ref. iskolából kiszorult gyermekek egy része a róm. kat. iskolába járt — sem semmi kedve, sem semmi gondja nem volt a vallástanítás megkísérlésére. Mindezt súlyosbító oknak kellett venni.

Ezen ítélet a bírósági nyílt ülésen kihirdettetett. A feddés megtörtént. Abban mind Kerekes Zsigmond lelkész, mind az egyházmegye ügyésze megnyugodott.

Kmf.

Bodolay István

egyházi elnök.

Bónis Bertalan

világi elnök.

Tóth István

előadó és jegyző.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvéttetett az alsóborsodi ref. egyházmegye időszaki tanácsának, mint fegyelmi bíróságnak Miskolczon 1915 évi augusztus hó 12-ik napján tartott ülésében.

Jelen vannak: Bodolay István esperes és Bónis Bertalan helyettes elnök vezetése mellett: idb. Sólyom Gyula és Tóth Béla lelkészi, Deák Gyula világi tanácsbírák, Molnár Gyula egyh. megyei ügyész, Tóth István egyh. megyei aljegyző, mint előadó és jegyző, továbbá Nagy Lajos enődi lelkész, érdekelt fél.

Tárgy: Nagy Lajos enődi lelkész fegyelmi ügye.

Bónis Bertalan tárgyalást vezető elnök a tárgy megnevezésével az ülést megnyitja, miután magállapítást nyert, hogy az időszaki tanács tagjai kellő számban vannak jelen, az érdekelt fél szabályszerű idézést kapott, sem illetékességi, sem érdekeltségi kifogás senki részéről sem emeltetett, esperes felhívja az előadót az ügy ismertetésére, ki is az ügyet alábbiakban adja elő.

Az alsóborsodi ref. egyházmegye 1915 évi május 5-én Miskolczon tartott közgyűlése 12 sz. határozatával fegyelmi eljárás

megindítását rendelte el Nagy Lajos emödi lelkész ellen, azért, mert az 1894 évi őszi egyházkerületi közgyűlés 15 sz. határozatában foglalt utasítást szigoruan nem tartotta be; vagyis a kötelező iskolai vallásoktatást a hadbavonult emödi ref. tanító eltávoztával tanerő nélkül maradt iskolában nem egész iskolai éven át teljesítette.

A megindított fegyelmi eljárás során egyházmegye elnöksége a vizsgálat elrendelését mellőzte azért, mert a szolgáltatott bizonyítékokat elégségesnek tartotta s erről Nagy Lajos lelkészt 1915 július 13-án kelt végzésében értesítette.

Nagy Lajos lelkész öngazolásául csatolja az emödi egyháztanács 1915 február 11-iki jegyzőkönyvét, a melyből kitűnik, hogy az emödi lelkész 1915 február 11-ig az egész iskolát vezette, így a vallástant is tanította. Írásbeli védekezését azzal egészíti ki a tárgyalás folyamán: „a tanítástól azért ment el kedve, mert a mikor a különben is szórványosan járó iskolaköteleseket a tanönyv vételére szorította, a gyermekek szülei zugolódtak és őt káromolták.

Egyh. megye ügyésze Nagy Lajos lelkésszel szemben — írásbeli nyilatkozata és a bírósági nyílt ülésen elhangzott védekezése után is fenntartja a vádat, a mely szerint a vallástanítás elhanyagolása által az E. T. I. t. cz. 143 §. C e. pontjába ütköző az V. t. cz. 34. §. A 1. pontja szerint minősülő fegyelmi vétséget követett el.

Egyházmegyei időszaki tanács, mint fegyelmi bíróság előadói előterjesztés, az érdekelt meghallgatása s ügyész nyilatkozata alapján zárt ülésben a következőleg ítél.

Ítélet.

Nagy Lajos emödi lelkészt az 1894 évi őszi egyházkerületi közgyűlés 15 sz. határozatában közzétett rendelet elhanyagolása miatt az E. T. V. t. cz. 34. §. A 1. pontja alapján vétkesnek nyilvánítja s ezért őt az E. T. V. t. cz. 35. §. a) pontjában megjelölt rosszalással bünteti.

Indokok:

Az 1915 febr. 11-iki presbyteri jegyzőkönyv igazolja ugyan,

hogy Nagy Lajos lelkész 1915 febr. 11-ig tanította a vallást az emődi népiskolában, de a jelzett jegyzőkönyvben s élőszóval is beismerte emődi lelkész, hogy idő előtt hagyta abban a vallástanítást, jóllehet a tananyagot csak „úgy a hogy“ fél és háromnegyed részben végezte el; azt pedig elfogadható módon nem indokolta, hogy ha már tovább nem tanított, legalább a legfontosabb részeit ölelte-e fel a vallástani anyagnak, a melyek nélkül a gyermekeket a felsőbb osztályba vinni nem lehet.

A bírósági nyílt ülésen kihirdetett ítéletben úgy Nagy Lajos lelkész, mint az egyházmegye ügyésze megnyugvásukat élőszóval kifejezték.

Kmf.

Bodolay István
egyházi elnök.

Bónis Bertalan
világi elnök.

Tóth István
előadó és jegyző.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alsóborsodi ref. egyházmegye időszaki tanácsának, mint fegyelmi bíróságnak Miskolczon 1915 évi augusztus hó 12-ik napján tartott ülésében.

Jelen vannak: Bodolay István esperes és Bónis Bertalan helyettes elnök vezetése mellett: idb. Sólyom Gyula és Tóth Béla lelkészi, Deák Gyula világi tanácsbírák, Molnár Gyula egyh. megyei ügyész, Tóth István egyh. m. aljegyző mint előadó és jegyző, továbbá Bársony György hejőszalontai lelkész, mint érdekelt fél.

Tárgy: Bársony György hejőszalontai lelkész fegyelmi ügye.

Bónis Bertalan tárgyalást vezető elnök a tárgy megnevezésével az ülést megnyitja, feltett kérdésére sem illetékességi, sem érdekeltégi kifogás nem emeltetvén, felhívja az előadót az ügy ismertetésére.

Tóth István előadó előterjeszti, hogy az alsóborsodi ref. egyházmegye 1915 évi május 5-én Miskolcon tartott közgyűlése 12. sz. határozata alapján egyházmegye elnöksége Bársony György

hejőszalontai lelkész ellen a fegyelmi eljárást megindította azon az alapon, mert az 1894. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 15. pontjában foglalt, vallástanításra vonatkozó rendeletet, a mely a tanítóbiány esetén a lelkész kötelességévé teszi a vallásoktatást, a hejőszalontai tanító hadba vonultával tanító nélkül maradt iskolában teljesen figyelmen kívül hagyta, e miatt a vallástanítás az egész iskolai éven keresztül szünetelt.

A megindított fegyelmi eljárás során egyházmegye elnöksége a vizsgálat elrendelését mellőzte, mert úgy az egyházlátogatóság jelentése, mint az érdekelt lelkész nyilatkozata által a panaszolt tény beigazoltnak volt tekinthető s erről Bársony György lelkész 1915 július hó 13-án kelt végzésében értesítette.

Bársony György lelkész egy, a hejőszalontai presbyterek által aláírt bizonyítvánnyal védekezik, a mely szerint a vallástanítás szünetelésének az egyedüli és elháríthatatlan oka a szüléknek és az egyháznak közismert szegénysége, ugyanis a jobbára napszámosokból és cselédekből álló 15 földhözragadt szegény szülő nem lett volna képes a vallásórákra a tantermet befűtteni, az egyház sem bírta volna meg a 140 koronába kerülő fűtési költséget. Élőszóval előadott védelmében 30 éves tisztas papi multjára hivatkozik.

Molnár Gyula ügyész Bársony György lelkésszel szemben a tárgyalás lefolytával is fenntartja a vádat, hogy a vonatkozó egyh. kerületi rendelet teljes figyelmen kívül hagyása által az E. T. V. t. cz. 143. §. C e) pontjába ütköző, az E. T. V. t. cz. 34. §. A 1. pontja szerint minősülő fegyelmi vétséget követett el.

Egyházmegyei időszaki tanács, mint fegyelmi bíróság előadottak, az érdekelt védekezése s ügyész nyilatkozata alapján zárt ülésben szavazattöbbséggel a következőleg ítelt.

Ítélet.

Bársony György hejőszalontai lelkészt az 1894 évi őszi egyh. kerületi közgyűlés 15 sz. határozatában közzétett vallástanítási rendelet figyelmen kívül hagyása miatt az E. T. V. t. cz. 34. §. A 1. pontja alapján vétkesnek nyilvánítja s ezért őt az E. T. V. t. cz. 35. §. a) pontjában megjelölt rosszalással bünteti.

Indokok.

A tárgyalás folyamán megállapított, hogy Bársony György

lelkész a tanítás megkezdését meg sem próbálta, a felmerülő akadályok elhárítását meg sem kísérelte. Az a védekezése, hogy hiába is próbálta volna meg, sikertelen lett volna s a szegény iskolázató szülők közt visszavonást támasztott volna, nem volt elfogadható.

Ezen ítélet a bírósági nyílt ülésen kihirdettetett, abban mind Bársony György lelkész, mind az egyh. megye ügyésze megnyugodott.

Kmf.

Bodolay István
egyházi elnök.

Bónis Bertalan
világi elnök.

Tóth István
előadó és jegyző.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Miskolczon, 1915 évi augusztus hó 12-ik napján az alsóborsodi egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Gombos Imre kistokaji lelkész ellen, az ugyanazon egyházmegye 1915 évi tavaszi közgyűlésének 12 sz. határozatával elrendelt fegyelmi ügyében.

Jelen vannak: Bodolay István esperes, Bónis Bertalan vil. tanácsbíró, mint helyettes világi elnök, id. Sólyom Gyula, Tóth Béla és Deák Gyula tanácsbírák, Gaál Ferencz főjegyző, mint előadó és jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Dr. Molnár Gyula e. m. ügyész és Gombos Imre panaszlott lelkész.

Bónis Bertalan tárgyalást vezető elnök, a tárgy megnevezésével az ülést megnyitván, az E. T. V. t. cz. 54 §-a értelmében nyilatkozattételre hívja fel a bíróság tagjait, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve, az idézett t. cz. 49 §-ában felsorolt és hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset? Bíróság tagjai közül senki sem lát magára nézve érdekeltégi esetet fenn forogni. Valamint e. m. ügyész is kijelenti panaszlott lelkészszel együtt, hogy érdekeltégi kifogása a bíróság egy tagja ellen sincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság tagjai a törvény által meghatározott számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult. Panaszlott is szabályszerűen idéztetett meg.

A bíróság elnöke, miután az illetékesség ellen sem emeltetett kifogás, felhívja Gaál Ferencz előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet következőkben ismerteti: Gombos Imre kistokaji lelkész elmulasztván a hadbavonult tanító helyett a főt. egyház kerület 1894 évi őszi közgyűlésének 15 sz. határozata és utasítása szerinti kötelező vallásoktatást, ellene az alsóborsodi e. m. közgyűlése május hó 5-én hozott 12 sz. határozatával fegyelmi eljárást rendelt el. Az e. m. esperese e határozat folytán Gombos Imrét nyilatkozattételre hívta fel, aki a felhívásra 1915 június 20-án kelt nyilatkozatát esperes úrhoz be is terjesztette. E nyilatkozat szerint panaszlott lelkész azért nem teljesítette a vallásoktatást, mert „a tanító távolléte miatt nem lehetett a rendszeres tanítást biztosítani“ Az iskolaszéket két ízben összehívta augusztus végén, de eredmény nélkül s akik megjelentek, azt javasolták, hogy az iskoláztatást halasszák el addig, „mig a község lakossága felocsúdik a háboru izgalmaitól; vagy a tanító hazajön.“ A tanító megsebesülvén, hosszabb szabadságot kapott 1914 okt. 12-én. Október 18-án kihirdették az iskoláztatás kezdetét, de csak pár napon keresztül ment az iskolába egynéhány gyermek; mert köztudomásra jutott a miniszteri rendelet, mely a nagyobb iskolásokat felmentette az iskolába járás kötelezettsége alól. A vallásoktatás is ezen „rendkívüli állapotok között“ maradt el s főként azért, hogy a lelkésznek 1915 április 1-én katonakórházi szolgálatra be kellett vonulnia. És így az „egyházkerületi határozat a maga idealizmusával keresztülvihetetlen volt.“ Ugyanezt a mentséget szóbelileg is megismétli panaszlott lelkész, azzal a hozzáadással, hogy a háboru miatt reá nehezedett életfenntartási viszonyok is megakadályozták a gyermekek vallásos oktatásában.

Egyházmegyei ügyész az E. T. I. t. c. 143 §. C. e) pontjába ütköző, az V. t. c. 34 §. A. 1. pontja szerint minősülő kötelességmulasztást látván fenn forogni, az eljárás hivatalból való folytatását s a vizsgálat elrendelését indítványozta, mert „a jelen helyzet a lelkészekről is kivételes és fokozott kötelességteljesítést vár.“

Az elnökség 307/915. sz. végzéssel, miután a beadott nyilatkozat után a vád alapját beigazoltnak látta, a kötelességmulasztást illetőleg megindította a fegyelmi eljárást.

Fegyelmi bíróság a panaszlott védekezése és az ügyész

fenntartott vádjának előterjesztése után zárt ülésben meghozván a maga határozatát, egyhangulag a következőleg ítélte.

Ítélet:

Gombos Imre kistokaji lelkész az E. T. I. t. c. 143 §. C. e) pontjába ütköző, az V. t. c. 34 §. A. 1. pontja szerint minősülő fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek mondatik ki és V. t. c. 34 §-ának a) pontja szerinti rosszalásra ítéltetik.

Indokok:

Vétkesnek kellett kimondani Gombos Imre lelkészt, mert az 1894 évi őszi egyh. ker. közgyűlés 15. sz. határozatában foglalt utasításnak nem tett eleget. Ezáltal nemcsak az egyházi törvény-nyel reárárt hivatalos kötelességet szegte meg, hanem elmulasztotta a gyermekek feltétlenül szükséges vallás-erkölcsi gondozását és nevelését is. Kötelességmulasztását egyáltalán nem menti, sőt súlyosbitja a tanító távollétére való hivatkozó védekezése; mert épen e körülmény miatt fokozott kötelességteljesítéssel kellett volna a gyermekek lelki gondozását végeznie. Nem menti mulasztását a miniszteri rendeletre való hivatkozás sem, mert ez a miniszteri felmentő rendelet az iskolai vallásoktatást nem zárja ki, sőt arra nem is vonatkozik. Az a legfőbb mentsége pedig, hogy azért is el kellett maradni a vallásos oktatásnak, mert őt 1915 április 1-én katonai szolgálatra hívták be — egyáltalán figyelembe sem vehető, sőt szintén súlyosbitó körülmény a kötelességmulasztás elbírálásánál, miután ez a behívás csak az iskolai év vége felé történt, mikor az oktatás már ugyis a befejezéshez közeledett volna.

Ezen indokok alapján tehát Gombos Imre lelkész a kötelességmulasztásban vétkesnek volt kimondandó s őt a törvényszerű büntetésben, a legenyhébb foku rosszalásban el kellett marasztalni. Az ítélet kihirdettetvén, ügyész és panaszlott abban megnyugodtak.

Kmf.

Bodolay István
egyházi elnök.

Bónis Bertalan
világi elnök.

Gaál Ferencz
jegyzőkönyvvezető.

V.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Miskolcon 1915 évi augusztus 12. napján az alsó-borsodi egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Gergely Béla felsőábrányi lelkész ellen az ugyanazon egyházmegye 1915 évi tavaszi közgyűlésének 12 sz. határozatával elrendelt fegyelmi ügyében.

Jelen vannak: Bodolay István esperes, Bónis Bertalan tanácsbíró mint helyettes világi elnök, id. Sólyom Gyula, Tóth Béla és Deák Gyula tanácsbírák Gaál Ferenc főjegyző mint előadó és jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: dr. Molnár Gyula e. m. ügyész és Gergely Béla panaszlott lelkész.

Bónis Bertalan tárgyalást vezető elnök a tárgy megnevezésével az ülést megnyitván, az E. T. V. t. c. 54. §-a értelmében nyilatkozattételre hívja fel a bíróság tagjait, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn, valamelyikükre nézve az idézett t. c. 49. §-ában felsorolt és hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset? Bíróság tagjai közül senki sem lát magára nézve érdekeltiséget fennforogni. Valamint e. m. ügyész is kijelenti a panaszlott lelkésszel együtt, hogy érdekeltiségi kifogása a bíróság egy tagja ellen sincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság tagjai a törvény által meghatározott számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult. Panaszlott is szabályszerűen idéztetett meg.

A bíróság elnöke, miután az illetékesség ellen sem emeltetett kifogás, felhívja Gaál Ferenc előadót az ügy ismertetésére.

Előadó következőkben ismerteti az ügyet: Gergely Béla felsőábrányi lelkész az 1914 év folyamán elmulasztotta a 12 évet betöltött gyermekek rendszeres konfirmációi oktatását és megkonfirmálását. A törvénybe ütköző s az egyházlátogatóság által jelentett mulasztásért a tavaszi e. m. közgyűlés 12. sz. határozatával nevezett lelkész ellen elrendelte a fegyelmi eljárás megindítását. Gergely Béla az esperesi hivatal által önigazolásra hivatván fel, az ügyiratokhoz mellékelte nyilatkozatában azzal menti magát, hogy az 1914 évről azért kellett elhalasztani a konfirmálást, mert az 1912, 1913, 1914 években elégtelennek minősített iskola növendé-

kei még olvasni sem tudtak. 1914 májusban megkezdte ugyan az oktatást, de a nagyfoku mulasztások miatt csak egyenként s nem rendszeresen oktatta őket. Így a konfirmálást csak 1915 virágvasárnapján végezte el, amit előzetesen, március 9-én be is jelentett az esperes úrnak. Mellékeli az általa lemásolt esperesi választ, ki a virágvasárnapján történő utólagos konfirmálás ellen kifogást nem tett.

Ügyész véleménye alapján, ki az E. T. I. t. c. 143 §. A d) pontjába ütköző, az V. t. c. 34 §. A 1. pontja szerint minősülő fegyelmi vétség esetét látván fennforogni, a fegyelmi eljárás megindítását indokoltnak találta s az elnökség 397/915 sz. végzéssel a fegyelmi eljárást megindította az előzetes vizsgálat mellőzésével.

Fegyelmi bíróság a vádlott védekezése és az ügyészi előterjesztés után zárt ülésben meghozván határozatát, egyhangulag a következőleg

ítélt:

Gergely Béla felsőábrányi lelkész az E. T. I. t. c. 143 §. A d) pontjába ütköző, az V. t. c. 34 §. A 1. pontja szerint minősülő kötelességmulasztásért s az e miatt őt az egyházmegyére jelentő esperes ellen nyomtatásban kiadott (magát mentető, de az esperest vádoló) a kebelbeli lelkészeknek szétküldött iratáért vétkesnek mondatik ki s az V. t. c. 35. §. b) pontjában foglalt feddésre, mint főbüntetésre s az ugyanezen §. f) pontja szerinti választhatósági jogától két évre való megfosztására, mint mellékbüntetésre ítéltetik, 20 kor. tárgyalási költségnek 15 nap alatti megfizetésével.

Indokok:

Gergely Béla lelkész kötelességmulasztást követett el akkor, midőn a konfirmálást a törvény világos rendelkezése ellenére nem teljesítette. Mentségül nem szolgálhat az a körülmény, hogy az iskola 3 éven át elégtelen osztályzatu volt; a növendékek olvasni sem tudtak; sőt épen ezért, ha ez a szomorú körülmény fennállott, annál inkább kötelességgé lett volna a konfirmációi vallásos oktatást mielőbb megkezdeni; nem pedig elhanyagolnia. Nyilatkozatából, annak hangjából egyenesen a felsőbb hatóság iránti tiszteletlenség tűnik ki, amikor a kötelességéhez képest jelentést tevő esperes

eljárásán „megütözik“; a helyett, hogy beismerésben volna. Sulyosbító körülménynek számította a bíróság az e. m. ügyész által a tárgyalás folyamán bemutatott, az esperes ellen szóló néhány soros röpiratot; és pedig annyival inkább, mert az egyházi hatóság elleni tiszteletlen és fegyelemsértő nyilatkozatát akkor bocsátotta szét, amikor ellene a fegyelmi eljárás megindítása egyházmegyei határozattal már kimondatott. Mindezen sulyosbító körülmények miatt Gergely Béla lelkészt vétkesnek kellett kimondani, nemcsak a kötelességmulasztás, hanem a felettes hatóság elleni tiszteletlen magaviselete miatt is, őt a kettős fegyelmi büntetésben elmarasztalni.

Elnök az ítélet kihirdetése után nyilatkozattételre hívja fel elítélt lelkészt, hogy megnyugszik-e az ítéletben, vagy fellebbez? Mire a nevezett és az egyházmegyei ügyész kijelentik, hogy az ítéletben megnyugszanak.

Kmf.

Bodolay István

egyházi elnök.

Bónis Bertalan

világi elnök

Gaál Ferencz

jegyzőkönyvvezető.

Sorszám	Egyházközség és lelkész neve	Közalap		Egyh. megyei segély-alap	E. ker. közig. pénztár	Kishirdetések					E. ker. leány-növeldé	Orsz. lelkészi nyugdíjintézet							
						Virág-	Szenhár-rontság	Október utolsó	vasárnapi			Belcépési járulék	Évi tag-sági díj		Kamat		Fenn-tartói járulék		
		perselypénz							K	f	K								f
		K	f	K	f	korona						K	f	K	f	K	f		
25	Ládháza Eötvös Ferenc	28	80	3		3	2	2	1	2	8	160	43	65	20	19	25	37	26
26	Mezőnyék	23	76																
27	Mályi	16	64																
28	Maklár Kerekes Zsigm.	34	64	3		3	2	2	1	1	5			85	33			48	76
29	Andornak	10	40																
30	Mezőcsát Bodolay István Szalóczy Pál	309	04	38		38	15	8	2	4	20			104	34			119	24
31	Mezőkeresztes Szabó András Vajda Sándor	294	08	33		33	16	8	2	4	20	65	01	128	94	5	20	131	36
32	Mezőnagymihály Szabó József	79	44	10		10	4	3	1	2	10	132		99	89			53	82
33	Miskolcz Dr. Tüdös István Tóth Béla Farkas István	1086	48	120		120	20	17	6	15	50			94	19			227	80
34	Nemesbikk Maklári P. Ernő	60	40	8		8	3	3	1	2	10	84	53	123	55	10	14	56	80
35	Noszvaj Bodnár Béla	106	88	13		13	4	3	1	2	10			99	40			74	36
36	Ónod Sólyom Lajos	76	40	9		9	3	3	1	2	12			130	13			56	16
37	Poroszló Gaál Ferenc	276	56	34		34	10	7	2	5	20			98	28			71	20
38	Sajókeresztur Bogdányi József	54	40	6		6	3	3	1	2	10			124	60			65	54
39	Sály Szakács Pál	76	88	9		9	4	2	1	2	8			114	70			34	21
40	Tibolddaróc	42	40									183	64	59	87	22	04		
41	Szirma Apostol Bertalan	68	24	9		9	4	2	1	2	10			104	37			59	64
42	Tiszadorogma Halászy József	83	44	10		10	3	2	1	2	8			96	74			55	28
43	Tiszakeszi Andó Lajos	154	16	19		19	5	4	1	2	10			97	90			55	94
44	Tiszanána Kérészy Barna	152	96	18		18	10	5	2	4	40			140				80	
45	Tiszaoszlár Csiszár Béla	30	96	4		4	3	2	1	1	6			99	65			56	94
46	Tiszapalkonya Kovács Károly	60	24	9		9	3	3	1	2	6			95	83			54	76
47	Tiszaszederkény Horváth Bertalan	102	64	12		12	6	4	2	2	15			123	45			70	54
48	Tiszatarján Ferenczi Dániel	85	92	11		11	4	4	1	2	15			228	41	74	46	27	41
49	Tiszavalk Takács Mihály	48	32	6		6	4	2	1	2	5			248	40	73	43	39	74
50	Ujlőrinczfalva Pósa Béla	18	08	1		1	1	1	50 f	50 f	2			202	48	66	01	32	40
51	Vatta Gere Lajos	42		4		4	3	3	1	2	5			94	47			53	98
52	Egyházkerület Lengyel István											452	23	112					64

Jegyzet. Egyházmegyei új segélyalpra minden lelkész és tanító 2—2 koronát, az egyházközségek annyi 2 koronát, a hány lelkészi állást tartanak fel, a társ és leányegyházak 1—1 koronát artoznak 1915 évtől kezdődőleg évenként fizetni.

TARTALOMJEGYZÉK.

1. Esperes imádkozása.
2. Gondnok a gyűlést megnyitja.
3. Gyűlés megalakulása s a távolmaradtak igazolása.
4. Gaál Ferencz, Tóth István, Losonczy István, Dr. Nagy Ferencz, Dr. Rác György tanácsbírák eskütétele.
5. Mocsáry Lajos világi aljegyző lemondása nem fogadtatik el.
6. Második lelkészi aljegyzői állás szervezése.
7. Lelkészi fő, 1-ső, 2-od és világi főjegyzői állás betöltésére szavazás kitűzetik.
8. Esperesi jelentés felolvasottnak tekintetik.
9. Közgyűlés helyének elnökségileg történt megváltoztatása tudomásul szolgál.
10. Esperes indítványa a gyűléstartási költségnek hova fordítása ügyében.
11. 5000 kor. értékű II-ik hadikölcsön kötvény jegyzése jóvá hagyatik.
12. Diósgyőr-vasgyári egyházi anyakönyv vezetése ügyében tett jelentés tudomásul vétetik.
13. Bükkzsérczi egyházközségnek a Csattos alap részbeni visszatérítése ügyében beadott jelentése tudomásul szolgál.
14. Az egyházközségek II-ik hadikölcsön kötvény jegyzése jóvá hagyatik.
15. Böcsi, alsószolczi, hejőbábai, cserépfalusi, mezőkeresztesi egyházközségeknek hadi célokra tett ajánlata jóvá hagyatik.
16. Felsőbrányi kántori állásnak helyettessel betöltése tudomásul vétetik.
17. Alsóborsodi lelkészek által a sárospataki főiskolában tett alapítvány jelentkező hiányában szegény lelkész özvegyek és árvák részére folyósítható.
18. Belsősomogyi esperesnek a m. prot. irodalmi társaság ügyében tett indítványa az egyházközségek figyelmébe ajánltatik.
19. Hadbavonult tanítók helyett az iskolák vezetését a lelkészek tartoznak teljesíteni
20. Hadbavonult egyházközségi tagok családja az egyházi terheket köteles viselni.
- 21—22. Lelkészerterkezleti felterjesztések.
23. Tanügyi bizottsági elnöki jelentés.
24. Tanító választások megerősítése.
25. Ónodi tanítónő egy évi szabadságolása.
26. Terménypárbér pénzzé változtatásának és az egyházi terhek arányosításának ügyében az egyházközségek jelentésre hivatnak fel.
27. Templomszéki szabályrendeletek megerősítése.
28. Néhai Horváth Lajos alapítványi levele elfogadtatik.
29. N. Lükő Józsefné alapítványa bemutatattik.
30. Dr. Ráczevy József adománya örvendetes tudomásul vétetik.
31. Cserépfalusi egyházközség jelentése egyházfenntartási alap tárgyában.
32. Alsóborsodi lelkészek egyházkerületi főleányiskolai alapítványa Maklári Papp Ernő leányának adatik.
33. Hadikölcsön jegyzés alkalmával felmerült 146'96 fillér kamat tiszadorogmai egyházközségnek vissza adatik.

34. Halászy József tiszadorogmai lelkész káplántartási jogosultsága megállapítatik.
35. Vajda Sándor lelkész a takarékpénztári pénztárnokságot elvállalhatja.
36. Pósa Péter és társainak indítványa vallásos iratokat terjesztő alap szervezése tárgyában.
37. Sályi egyházközség építkezési költség kivetési kulcsa megerősítettik.
38. Mezőnyéki iskola, tanítói állás szervezésének, ingatlan vételének ügye.
39. Igriczii lelkészi és tanítói díjlevelek megerősítettnek.
40. Igriczii egyházközség közpénztári készletének felhasználása tudomásul vétetik.
41. Sályi lelkész költség számlája igazolásul szolgál.
42. Özv. Tóth Károlyné, özv. Prágay Lajosné, Molnár árvák, továbbá a hevesi egyház kérvénye a segélyosztó bizottsághoz utaltatik.
44. Dr Rácz György tanácsbíró adománya köszönettel fogadtatik.
45. Egyházlátogatók kiküldése.
46. Egyházkerületi közgyűlésre képviselők kiküldése.
47. Segédlelkészek elhelyezése.
48. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Birosági ügyek.

1. Maklári lelkész,
2. Emődi lelkész,
3. Hejőszalontai lelkész,
4. Kistokaji lelkész,
5. Felsőábrányi lelkész fegyelmi ügye.
6. Időszaki bíróság megalakítása.

Melléklet.

Kimutatás a közalapi, segélyalapi, perselypénz, országos lelkészi nyugdíjintézeti kötelezettségekről.
